Dosarul nr. 4r-4040/25 Judecătoria Străşeni (sediul Central)
4-25056710-02-4r-15102025 Judecător Iana TALMACI

D E C I Z I E
în numele Legii

18 februarie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Ion BULHAC și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către agentul constatator Ion TĂNASE, împotriva Hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-173/2025 din 15 septembrie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 448016 din 11.04.2025 în privința lui **COJOCARI Ion** în temeiul art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 25.04.2025 până la 15.09.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 15.10.2025 până la 18.02.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 11.04.2025 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI 06 448016 de către agentul constatator LUPU Gheorghe în privința lui COJOCARI Ion și în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, fiind aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 u. c. ce constituie suma de 25 000 lei.

Procesul verbal cu privire la contravenție a fost contestat de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional la 18 aprilie 2025.

Astfel, a menționat petentul că nu este de acord cu procesul-verbal și Decizia de sancționare, considerând că în procesul-verbal menționat este indicat că chipurile: în perioada electorală anul 2024 prin intermediul aplicației mobile PSB a primit mijloace financiare care nu i se revin în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor din 2024 în favoarea unui candidat politic înregistrat în listele electorale şi la referendumul

republican. Procesul verbal a fost întocmit în prezența sa, însă, toate circumstanțele indicate în procesul-verbal vizavi de fapta comisă nu corespund realității.

Din relatările petentului, agentul constatator a examinat cauza sub aspect unilateral, subiectiv, cu încălcarea principiilor fundamentale ale dreptului, principiilor contradictorialității şi egalității părților în drepturi procesuale, precum şi egalității în fața legii şi a justiției. Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor şi administrarea probelor necesare. Potrivit ultimului, la oformarea procesului-verbal, nu i s-a adus la cunoștință probele care stau la baza învinuirii aduse, în conformitate cu art.5 alin.(1) Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională. În opinia contravenientului si a probelor anexate la materialele cauzei, învinuirii adu-se ,procesul- verbal în cauză este întocmit fără nici un temei, din motivul lipsei vreunei probe în privința comiterii contravenției.

A mai invocat Jurisprudența Curţii Europene pentru Drepturile Omului, conform căreia, principiul prezumției de nevinovăție impune, între altele, ca, în îndeplinirea funcțiilor lor, membrii completului de judecată să nu pornească de la ideea preconceptă că inculpatul a săvârșit fapta incriminată, sarcina probei revine acuzării şi orice îndoială este în avantajul persoanei acuzate, iar în plus, acuzarea are obligația de a-i preciza persoanei în cauză ce acuzații i se aduc – pentru a-i oferi ocazia să îşi pregătească şi să îşi prezinte apărarea în mod corespunzător - şi de a oferi probe suficiente pentru a întemeia o declarație de vinovăție (Cauza Barberâ, Messegue şi Jabardo împotriva Spaniei, pct. 77; Cauza Janosevic împotriva Suediei, pct. 97). Astfel, Curtea a statuat că, prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care sarcina probei este transferată de Ia acuzare, apărării (CauzaTelfner împotriva Austriei, pct. 15).

A solicitat petentul admiterea contestației și anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din 11.04.2025 întocmit în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional și a deciziei de sancționare, cu încetarea procesului contravențional.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-173/2025 din 15 septembrie 2025,* a fost admisă integral contestația înaintată la 18.04.2025 de COJOCARI Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 06 448016 emis în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

A fost declarat nul Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 448016 din 11.04.2025, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Călărași, LUPU Gheorghe întocmit în privința lui COJOCARI Ion, în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

A fost anulată decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Călărași inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 448016 din 11.04.2025 conform căreia COJOCARI Ion a fost sancționat în comiterea contravenției prevăzute la art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

A fost încetat procesul contravențional intentat la 11.04.2025, în privința COJOCARI Ion în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Ion TĂNASE a declarat recurs* în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-173/2025 din 15 septembrie 2025, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Astfel, la 11.04.2025 în privința cet. COJOCARI Ion a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenția prevăzută de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul că în perioada de electorala a anului 2024, a acceptat instalarea aplicației mobile PSB pentru primirea mijloacelor bănești în scopul susținerii unui candidat la alegerile prezidențiale. Prin urmare COJOCARI Ion având calitate de alegator cu drept deplin pentru a participa la alegeri în R. Moldova, a acceptat personal de la partidul politic „Sor/Victoria" prin intermediul telefonului mobil bani care nu i se cuvin, pentru sine, în scopul votării unuia din candidați despre care va fi informata în cadrul alegerilor prezidențiale/referendum din 20.10.2024, prin ce a comis contravenția prevăzută de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional „coruperea electorala pasiva" În acest sens comunică că, cet. COJOCARI Ion a primit SMS (transferuri) de la banca comerciala PSB PROMSVEAZIBANK din Federația Rusa, adică a pretins, a acceptat și primit personal sau prin mijlocitor mijloace bănești, bunuri sau privilegii sub orice forma, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o alta persoana, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor prezidențiale, referendum, din toamna anului 2024.

Atrage atenția instanței de recurs asupra faptului că, instanța în contradicție cu normele legii contravenționale şi a derogat de la prevederile art.425 alin.(1) Cod contravențional, care declară că probele sânt elemente de fapt, care servesc nu numai la constatarea inexistenței, ci şi a existenței contravenției.

Comunică recurentul că în gestiunea agentului constatator s-a aflat procesul contravențional înregistrat în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente cu nr.20251601220 din 08.04.2025, parvenit spre examinare conform competenței teritoriale, pornit în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional (Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegator a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constitute infracțiune), disjungate din cauza penală nr.*****, pornita în baza art.181/3 Cod penal, examinata de Procuratura Anticorupție. În cadrul examinării cauzei penale menționate, de către organele de drept a R.Moldova, s-a stabilit ca cet. Ilan SOR constituind și devenind conducătorul unui grup criminal organizat și alte persoane din anturajul său, au pus la cale un plan infracțional de sporire a influentei sale politice asupra sistemului puterii de stat în R.Moldova, finanțarea ilegală a concurenților electorali, manifestat prin racolarea unor conducători, membri, simpatizanți de partid, grupuri de inițiativa, viitori concurenți electorali, promițându-le în schimbul loialității si promovării intereselor sale politice, remunerări financiare în proporții deosebit de mari în așa măsura încât să influențeze rezultatele scrutinelor electorale.

În cadrul examinării cauzei penale menționate supra, pentru stabilirea și identificarea tuturor participanților, au fost autorizate masuri speciale de investigații în identificarea abonatului sau utilizatorului rețelelor de comunicații electronice naționale ORANGE, MOLDCELL, MOLDTELECOM, în scopul documentarii acțiunilor ilegale ale subiecților implicați. Toate masurile speciale de investigații au fost autorizate la judecătorul de instrucție conform prevederilor legislației în vigoare (copiile actelor procesuale au fost anexate la dosarul contravențional), ca urmare sau stabilit persoanele de pe teritoriul țării care au pretins, acceptat și primit bani și alte bunuri cu scop de a exercita dreptul său electoral, de a vota în favoarea unora sau altor candidați, despre care erau informați prin intermediul persoanelor afiliate lui Ilan SOR, în cadrul scrutinelor electorale din R.Moldova.

Astfel, în cadrul examinării comunicațiilor electronice s-a stabilit cet. COJOCARI Ion, în perioada iulie 2024 - octombrie 2024, a primit SMS (transferuri) de la banca comerciala PSB si nu de la persoane fizice prin intermediul băncii comerciale PSB, la fel fiind simpatizant a Partidului Politic SOR, Victoria-Pobeda, la fel a oferit datele cu caracter personal pentru a beneficia de mijloace bănești, fiindu-i instalat în telefonul mobil personal aplicația banking PSB (PROMSVEAZIBANK din Federația Rusa), prin intermediul căruia persoana menționată supra a primit transferuri de bani (sumele de bani variau de la 1000-15000 Ruble). Pentru remunerarea pretinsa, acceptata si primita contravenientul COJOCARI Ion participa la diferite acțiuni, repartiza ziare cu tenta politica, desfășura sondaje, cât și în cadrul scrutinelor electorale vota pe unii sau alți candidați electorali despre care era informata prin rețeaua TELEGRAM.

În cadrul audierii contravenientul COJOCARI Ion a negat faptul ca a participat la adunările organizate de membrii partidului politic Șor. A declarat ca nu este activist al Partidului Politic Victoria-Pobeda si nu a participat la proteste, repartizarea ziarelor și alte acțiuni, la indicația superiorilor din partid. A negat faptul ca a primit SMS-uri și transferuri bănești de la banca comerciala PSB. La solicitarea de a prezenta/vizualiza conținutul mesajelor primite de la banca comerciala PSB, contravenientul COJOCARI Ion a menționat că nu are careva mesaje și nici aplicații TELEGRAM.

Din materialele acumulate nu s-a constatat vreo circumstanță care să exclude caracterul contravențional al faptei sau care înlătură răspunderea contravențională şi anume ajunge la concluzia că contravenientul COJOCARI Ion, a pretins, a acceptat şi primit, personal sau prin mijlocitor, mijloace bănești, bunuri sau privilegii sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale. Astfel, în acțiunile contravenientului COJOCARI Ion, se întrunesc elementele contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional şi anume pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune), fapt pentru care i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție la 11.04.2025 cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., ce constituie 25000 lei.

Menționează că în cadrul examinării procesului contravențional, instanța de judecată a luat în considerație doar poziția procesuală a contravenientului COJOCARI Ion, şi nu a dat o apreciere obiectivă și deplină probelor existente pe dosar, prin ce a derogat de la prevederile art.425 Cod contravențional, care expres stipulează că probele sunt elementele de fapt care servesc nu numai la constatarea inexistenței ci și a existenței contravenției. În acest sens, apreciază critic explicațiile contravenientului COJOCARI Ion, (precum că nu are la moment în telefonul său careva mesaje de la PSB) deoarece acesta este persoana atrasă la răspundere contravențională şi este direct cointeresată în stabilirea nevinovăției sale şi respectiv eliberarea de pedeapsa contravențională pentru fapta ilegală care a comis-o şi care s-a constatat printr-un şir de acte procesuale.

În context comunică că agentul constatator a întocmit procesul-verbal în prezența contravenientului COJOCARI Ion care a fost semnat de contravenient, în același timp agentul constatator nu avea nici un temei legal de a întreprinde masuri de reținere a contravenientului reieșind din faptul lipsei prevederilor legale în acest sens. Concomitent odată cu semnarea procesului verbal, contravenientului COJOCARI Ion, de către agentul constatator i-a fost înmânată copia procesului verbal cu privire la contravenție în aceiași zi contravenientului, astfel fiind respectata procedura legala de aducere la cunoștința de procesul-verbal cu privire la contravenție încheiat de agentul constatator precum și a drepturilor si obligațiunilor prevăzute de art.384 Cod contravențional.

Afirmă agentul constatator că instanța de fond nu a luat in considerate actele procesuale disjungate din cadrul dosarului penal nr.***** pornita în baza art.181/3 Cod penal, examinata de Procuratura Anticorupție, unde și s-a demonstrat faptul că alte persoane inclusiv și cet. COJOCARI Ion a pretins, au acceptat și primit mijloace bănești de la Ilan SOR prin intermediul PSB, pentru a vota sau nu a vota pe unul sau altul din candidați, la referendum și la alegerile prezidențiale din toamna anului 2024.

În această ordine de idei menționează că, hotărârea în cauză este lipsită de suport juridic, iar instanța a examinat superficial şi neobiectiv cauza în lipsa unei aprecieri multilaterale a aspectelor de fapt precum şi neconstatarea aspectelor de drept ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea

cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenienta au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de agentul constatator Ion TĂNASE, împotriva Hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-173/2025 din 15 septembrie 2025, cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 Cod de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către

intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

7. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

8. Reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că la 11.04.2025, de către agentul constatator LUPU Gheorghe, din cadrul SP 4 al IP Călărași, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 06 448016, în privința lui COJOCARI Ion, pentru faptul că, în perioada electorală 2024, prin intermediul aplicației mobile PSB a acceptat mijloace financiare care nu i se cuvin în scopul exercitării unui drept electoral în cadrul alegerilor din anul 2024, în favoarea unui candidat politic înregistrat, precum și a Referendumului Republican.

Faptele contravenientului COJOCARI Ion au fost calificate de agentul constatator în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

În legătură cu faptele date prin decizia agentului constatator din cadrul SP 4 al IP Călărași, LUPU Gheorghe, adoptată la data de 11 aprilie 2025, COJOCARI Ion a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 500 u.c., echivalent a 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

La data de 18 aprilie 2025 contravenientul COJOCARI Ion a depus o contestație împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 06 448016 din 11 aprilie 2025 și a deciziei de sancționare în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 06 448016 din 11 aprilie 2025 cu încălcarea prevederilor art.443, a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința lui COJOCARI Ion, dat fiind faptul că agentul constatator nu a depus diligență maximă în acumularea probelor care să demonstreze vinovăția contravenientului.

Analizând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, Colegiul penal apreciază că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei

9. Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61)*. Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006)*.

Colegiul notează că prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Instanța de recurs menționează că, contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

În speță, Colegiul reține că conform art.7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu*

respectarea normelor prezentului cod. În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională*.

Potrivit art.10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta – *acţiunea sau inacţiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenţionale şi se manifestă sub două forme prin intenţie sau din imprudenţă. Intenţia este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudenţa constă din faptul, că persoana care săvârşeşte fapta îşi dă seama şi prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod uşuratic vor putea fi evitate*.

Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, *contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.*

În acord cu art.374 Cod contravențional, *procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei. Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei. Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

10. Colegiul penal constată că instanța a încetat procedura contravențională inițiată împotriva lui COJOCARI Ion, *ca urmare a constatării lipsei faptei contravenţionale.*

Astfel, potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, (1) Probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional,

declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute: a) prin violenta, amenințări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor științifice; c) prin încălcarea esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. (6/1) În cazul contravențiilor date în competenta organelor de control de stat al activității de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă. (6/2) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, şi de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora. (6/3) În cazul prevăzut la alin.(6/1), când este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora. (7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Colegiul penal, analizând hotărârea contestată, constată că instanța de fond nu a motivat în mod riguros soluția de încetare a procesului contravențional, omițând să examineze și să ia în considerare toate circumstanțele relevante ale cauzei. O astfel de motivare lacunară contravine cerințelor de fond ale unei hotărâri judecătorești și afectează legalitatea și temeinicia soluției pronunțate.

Instanța de recurs că, potrivit materialelor cauzei, inclusiv procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de fond a procedat la cercetarea materialelor și înscrisurilor prezentate de agentul constatator, în ședință publică, oferindu-le participanților posibilitatea de a formula explicații cu privire la conținutul acestora.

În consecință, Colegiul apreciază că instanța de fond a emis o concluzie eronată și pripită privind presupusa nedovedire a vinovăției contravenientului de către agentul

constatator. Aceasta, în condițiile în care procesul-verbal de constatare a contravenției a fost întocmit cu respectarea cerințelor legale de fond și formă, fiind astfel valabil și apt să producă efecte juridice**.**

11. ***Cu referire la legalitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție, Colegiul denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 Cod contravențional.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În continuare, instanța de recurs remarcă că procesul – verbal cu privire la contravenție fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001*).

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar Colegiul reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța de recurs conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Examinând materialele cauzei contravenționale Colegiul nu a stabilit încălcarea cărorva drepturi şi libertăți ale lui COJOCARI Ion, or acestuia i-au fost aduse la cunoștință drepturile şi obligațiile acestuia inclusiv prin precizarea acestora în partea verso a actului contestat, pentru primirea căruia, aceasta a confirmat prin semnătura sa olografă în rubrica nr. 19 din procesul verbal cu privire la contravenție. La fel, se reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența făptuitorului, fapt confirmat prin semnătura aplicată la rubricile corespunzătoare. În aceste condiții, Colegiul consideră că a fost respectat și art.443 alin.(1) lit.g) Cod contravențional, prin care contravenientului i-a

fost asigurat dreptul de a obiecta și de a prezenta probe în apărarea sa, formulându-le inclusiv prin contestarea actului în instanța de judecată.

12. Referitor la individualizarea faptei și consecințele juridice, Colegiul penal relevă că potrivit practicii judiciare constante, individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

În speță, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: data/perioada pretinsei comiteri a faptei (perioada anului 2024); locul desfășurării (r. Călărași); conduita imputată (a acceptat mijloace financiare care nu i se cuvin pentru sine în scopul exercitării unui drept electoral în cadrul scrutinului referendumului care a avut loc în Republica Moldova în anul 2024); norma legală pretins încălcată (art.47/1 alin.(1) Cod contravențional).

Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adecvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale, fără a fi necesară indicarea expresă a sumei, numelui candidatului sau efectului concret asupra actului de vot. Astfel, exigențele prevăzute de art.443 alin.(1) lit.d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile. În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare (ex. utilizarea aplicațiilor mobile, a cartelor SIM sau a intermediarilor), o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități. Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concludenții rezonabile”, nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța de recurs constată că agentul constatator a respectat prevederile art.443 alin.(1) lit. a)-h) Cod contravențional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care Colegiul nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

Astfel analizând sub aspectul legalității procesului verbal cu prevederile art.443 Cod contravențional, nu denotă careva temeiuri de nulitate ale acestuia, or, acesta reflectă inclusiv locul comiterii faptei contravenționale, semnătura agentului constatator, cât și încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.

Cu precădere la caz, instanța de recurs precizează că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem”* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art.443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional, respectiv procesul verbal cu privire la contravenție MAI 06 448016 din 11 aprilie 2025 întocmit în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional *au fost întocmite, cu respectarea* rigorilor instituite de art.443 al Codului contravențional iar careva elemente sau împrejurări, care ar condiționa declararea nulității absolute a acestui proces-verbal, nu au fost stabilite. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, Colegiul nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art.425 alin.(6) al Codului contravențional.

13. ***Sub aspectul temeiniciei*** procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța de recurs evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999).

Soluția pronunțată de prima instanță nu corespunde exigențelor prevăzute de art.462 Cod contravențional, întrucât aprecierea instanței conform căreia probele anexate la materialele cauzei nu confirmă pretinsa contravenție, este considerată de Colegiul penal ca fiind pripită.

Colegiul consideră că instanța de fond a încetat procesul contravențional din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, cu privire la starea de fapt fixată în materialul contravențional și în corespundere cu art.425 alin.(1) - (5) Cod contravențional, se atestă prezența la materialele dosarului a următoarelor probe:- *procesul verbal cu privire la contravenție din 11.04.2025 (f.d. 10), procesul verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional din 11.04.2025 (f.d.11*) prin care COJOCARI Ion declară faptul că nu a primit niciodată bani, nu a fost și nu este membru de partid, nu are aplicația instalată în telefon*, copie raport (f. d. 13) extras (f. d. 14), copie încheiere (f. d. 15-17).*;- *tabel în care este indicat: nr. SIM, INDP numele, prenumele și patronimicul COJOCARI Ion Simion și nr. de SMS PSB(f.d.14)*;

Prin urmare Colegiul reține eronată și pripită concluzia primei instanțe, precum că, procesul verbal cu privire la contravenție întocmit în privința contravenientului COJOCARI Ion a fost întocmit în lipsa probelor pertinente și utile speței, or de către agentul constatator au fost prezentate probe care susțin învinuirea adusă.

Respectiv, instanța de fond s-a limitat la un formalism excesiv**,** omițând să examineze în mod efectiv relevanța probelor în raport cu fapta reținută, ceea ce impune reanalizarea cauzei prin prisma exigențelor unei motivări temeinice și complete

14. La rejudecarea cauzei, instanța de judecată trebuie să examineze în mod complet și obiectiv toate probele anexate la materialele cauzei, apreciindu-le în ansamblul lor și în corelare cu circumstanțele consemnate în procesul-verbal. În urma acestei analize, instanța urmează să stabilească dacă fapta imputată lui COJOCARI Ion întrunește sau nu elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Cu titlu de precizare, Colegiul ține să noteze că *obiectul juridic* al contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, reprezintă relațiile sociale care asigură desfășurarea corectă, liberă și democratică a alegerilor, integritatea procesului electoral și libertatea de exprimare a voinței alegătorului.

Latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, *se manifestă alternativ prin cel puțin una din faptele de:* pretindere, primire sau acceptare a unor avantaje materiale, unde, *pretinderea* este solicitarea expresă sau tacită a bunurilor/avantajelor; *acceptarea* – constituie consimțământul de a primi ceva (*fie explicit, fie prin comportament pasiv*); iar *primirea* este încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite. Pentru a constitui contravenție, bunurile sau serviciile trebuie să nu i se cuvină în mod legal și trebuie să fie destinate influențării modului de exercitare a votului, (adică pentru a determina alegătorul cum să voteze sau să nu voteze).

Totodată, Colegiul reține că, pentru a fi întrunită latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.47/1 Cod contravențional, este suficientă constatarea uneia dintre acțiunile prejudiciabile — ***pretinderea***, ***primirea*** sau ***acceptarea***. Prin urmare, nu este necesar ca avantajele sau bunurile să fi fost efectiv primite ori ridicate, este suficientă manifestarea consimțământului de a pretinde, primi sau accepta acestea, pentru ca elementele constitutive ale contravenției să fie întrunite, iar constatarea uneia dintre aceste acțiuni prejudiciabile ale laturii obiective urmează a fi realizată în baza probelor materiale anexate la dosar (mesaje, corespondență electronică, rapoarte, declarații, aplicații bancare etc.).

Colegiul penal subliniază că *contravenția se consideră consumată din momentul realizării oricăreia dintre acțiunile tipice prevăzute de norma juridică*, respectiv pretinderea, acceptarea, sau primirea (personal ori printr-un intermediar) de către un alegător a unor bunuri, servicii, privilegii ori avantaje de orice formă, care nu i se cuvin în mod legal, destinate influențării exercitării sau neexercitării drepturilor electorale în cadrul alegerilor (inclusiv în cadrul alegerilor regionale), dacă fapta nu constituie infracțiune.

În acest context potrivit pct.310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47/1 Cod contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, *Curtea menționează că articolul 47/1 alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă*. Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni

caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) şi 23 alin.(2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Respectiv contravenția prevăzută la art.47/1 alin.(1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla ***pretindere***, ***primire*** sau ***acceptare*** a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei.

Prin urmare, ținând cont de materialul probator administrat și anexat la materialele cauzei de către agentul constatator, precum și de fapta incriminată contravenientului, Colegiul conchide că instanța de judecată a dat o apreciere eronată probelor în complexitatea lor, în raport cu fapta imputată lui COJOCARI Ion. În condițiile în care instanța de fond a constatat lipsa faptului contravențional, aceasta nu și-a motivat în mod riguros soluția, nefiind elucidate aspectele esențiale ce țin de aplicația PSB instalată în telefonul lui COJOCARI Ion, care deține numărul ***** , care potrivit extrasului ce conține rezultatul măsurilor speciale de investigații (f.d. 14) aparține lui COJOCARI Ion Simion.

Instanța de fond nu a analizat ansamblul factorilor cumulativi care însoțesc instalarea și utilizarea acestei aplicații: natura instituției bancare asociate, identificarea repetată a dispozitivului utilizatorului în interacțiuni relevante (de exemplu, mesaje recepționate), lipsa unei justificări rezonabile din partea persoanei vizate, caracterul opac al conduitei și refuzul de cooperare în cadrul procesului contravențional.

Totodată, Colegiul reține că instanța de judecată nu a elucidat aspectele ce țin de mesajele recepționate de COJOCARI Ion pe numărul de telefon *****, care îi aparține acestuia, respectiv scopul acestor mesaje și legătura lor de cauzalitate cu scrutinul electoral și cu Referendumul republican constituțional, precum și coincidența acestora cu perioada electorală desfășurată în toamna anului 2024.

Respectiv, Colegiul notează că instanța de judecată nu a elucidat pe deplin pertinența probelor electronice, respectiv mesajele SMS primite prin aplicația PSB pe numărul de telefon asociat contravenientului, în raport cu contravenția reținută în sarcina acestuia.

Totodată, Colegiul reține că cetățenii nu sunt împiedicați de lege să instaleze aplicații bancare, iar acest act în sine nu poate constitui o faptă sancționabilă, întrucât libertatea de a instala aplicații pe telefonul personal reprezintă un drept, și nu o imunitate absolută. Într-un spațiu juridic democratic, utilizatorul de tehnologie beneficiază de libertatea de acces și instalare a aplicațiilor informatice, inclusiv a celor bancare, în virtutea drepturilor fundamentale la viață privată, autonomie individuală și libertate economică.

Cu toate acestea, aceste libertăți nu pot fi absolutizate în dauna unor valori de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparența finanțării politice. Prin urmare, exercitarea unui drept aparent neutru – instalarea unei aplicații bancare – trebuie evaluată în contextul scopului real, al cadrului factologic și al implicațiilor sociale generate de utilizarea acesteia.

Doar în această perspectivă poate fi apreciată compatibilitatea conduitei cu normele dreptului contravențional, în special cele privind contravențiile cu caracter financiar-electoral. În acest sens, contravenția prevăzută de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional reprezintă o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla acceptare a participării într-un mecanism susceptibil să afecteze integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei.

În aceste condiții, refuzul instanței de fond de a reține vinovăția lui COJOCARI Ion, pe motivul că nu ar fi fost primite efectiv mijloace financiare, reprezintă o interpretare eronată a legii și a naturii contravenției de corupere electorală pasivă. Or în acest sens Colegiul ține să precizeze că *contravenția se consumă din momentul acceptării avantajelor*, *indiferent de primirea efectivă a acestora*, astfel că elementele constitutive ale faptei sunt întrunite chiar și în absența unui transfer material concret.

În concluzie, instanța de judecată a pronunțat soluția de încetare a procesului contravențional din lipsa faptei fără a corobora în mod corespunzător probele administrate cu fapta reținută în sarcina contravenientului. Totodată, instanța nu a elucidat pe deplin aspectele legate de instalarea aplicației pe telefonul personal al contravenientului în ajunul scrutinului și alegerilor din anul 2024, ignorând implicațiile acestei conduite în contextul integrității procesului electoral și al caracterului de pericol abstract al contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

15. Instanța de recurs subliniază că, în materie electorală și contravențională cu caracter anticorupțional, nu doar primirea efectivă a mijloacelor financiare, ci și *manifestarea intenției clare de a accepta un avantaj pentru a influența exercitarea dreptului la vot constituie temei suficient pentru atragerea răspunderii contravenționale*.

Totodată, instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că actul de corupere electorală a fost realizat prin intermediul unei aplicații mobile, a cărei descărcare și utilizare presupun accesarea telefonului personal al persoanei, fapt ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia. Se mai constată că mesajele relevante au fost transmise destinatarului COJOCARI Ion în perioada electorală prin intermediul unui aplicații mobile, care necesită a fi încărcată și accesată, fapt care nu poate fi efectuat fără a accesa telefonul personal al acestuia. Aceste circumstanțe reies din materialele cauzei contravenționale, însă instanța de fond nu le-a apreciat corespunzător, nefiind motivată în mod adecvat soluția pronunțată.

Cu referire la concluziile instanței de judecată precum că agentul constatator nu a demonstrat care este legătura cauzală a înscrisurilor prezentate cu învinuirea adusă lui COJOCARI Ion, instanța de recurs reține faptul că probele prezentate și anexate sunt probe legale, ce urmează a fi reținute de către instanță, acestea în ansamblu configurând o imagine probatorie unitară, iar aplicarea principiului „*in dubio pro reo*” de către instanța de fond nu se justifică, întrucât dubiul invocat derivă dintr-o interpretare restrictivă și eronată a normei legale și nu dintr-o lipsă reală de probe privind consumarea contravenției.

Mai mult, instanța de recurs reține că în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută (*beyond reasonable doubt*), ca în materia penală. Jurisprudența națională și a CEDO admite că probe indirecte

(circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă loc unei versiuni alternative rezonabile.

Instanța de fond urmează să ia în considerare faptul că, probele prezentate de agentul constatator nu sunt simple deducții sau o poziție subiectivă a agentului constatator (cum invocă instanța de judecată), ci sunt probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație (MSI) — inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică. Acestea sunt elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

Pe fondul probatoriu, Colegiul reține că instanța de fond nu a luat în considerare faptul că în cadrul unei cauze penale conexe, în baza ordonanțelor motivate ale procurorului și a încheierilor emise de Judecătoria Chișinău, au fost autorizate măsuri speciale de investigație (MSI) în temeiul cărora a fost colectată informație de la furnizorul de comunicații electronice S.A. ”Moldcell” , SA „Orange” privind conexiunile cu aplicația mobilă „PSB”.

Această constatare tehnică nu poate fi trecută cu vederea, întrucât indică o interacțiune efectivă – fie voluntară, fie prin intermediere – între telefonul mobil asociat contestatarului și infrastructura digitală a instituției bancare. În acest sens, instanța de judecată nu a argumentat riguros soluția sa privind identificarea numărului SIM ca aparținând lui COJOCARI Ion și mesajele SMS primite pe telefonul acestuia, care, potrivit constatării tehnice, ar fi fost trimise sau recepționate de dispozitivul respectiv. În lipsa unor explicații rezonabile (utilizarea telefonului de către o terță persoană, transferul de date sau a telefonului din partea rudelor, instalări accidentale sau alte circumstanțe similare), Colegiul nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau a unei erori tehnice, cu atât mai mult cu cât instanța nu a analizat și elucidat aceste aspecte esențiale.

În termeni juridici, este esențial de subliniat că răspunderea contravențională nu necesită existența unei certitudini absolute, ci este suficient ca instanța să ajungă, în baza probelor administrate, la o convingere rațională și legală privind comiterea faptei și vinovăția persoanei.

În prezenta cauză, convergența elementelor tehnice (identificarea SIM, comunicarea cu aplicația bancară), coroborată cu lipsa unei apărări factuale coerente și absenteismul procesual al contestatarului, justifică menținerea acuzațiilor înaintate.

Prin urmare, soluția instanței este eronată, deoarece aceasta a formulat o concluzie bazată pe o evaluare incompletă și eronată a probelor, ceea ce a condus la adoptarea unei soluții insuficient fundamentate și argumentate. Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor.

Latura subiectivă a contravenției prevăzute de art.47/1 Cod contravențional, care sancționează coruperea alegătorilor, exprimă atitudinea psihică a făptuitorului față de fapta săvârșită și față de urmările acesteia. În cazul coruperii electorale pasive, această latură se caracterizează prin intenția directă a contravenientului. Făptuitorul cunoaște că bunurile,

serviciile, privilegiile sau avantajele materiale oferite nu i se cuvin în mod legal și că acestea sunt propuse în scopul influențării modului de exercitare a dreptului său de vot. Cu toate acestea, el acceptă conștient aceste avantaje, manifestând o voință liberă de a se lăsa influențat în exercitarea drepturilor electorale, ceea ce relevă existența intenției directe.

Scopul faptei este acela de a obține un folos material sau un avantaj necuvenit pentru sine ori pentru o altă persoană, în legătură cu exercitarea sau neexercitarea dreptului de vot. Acest scop particularizează forma de vinovăție și diferențiază fapta contravențională de alte încălcări similare ale legislației electorale.

Motivul comiterii faptei este, de regulă, material, constând în dorința de a obține un folos economic, dar poate fi și politic, atunci când alegătorul urmărește să susțină un anumit candidat. Deși motivul nu influențează existența contravenției, el poate fi avut în vedere la individualizarea sancțiunii.

Pentru a fi întrunită latura subiectivă, este suficient ca persoana să fi avut reprezentarea clară că acceptă, primește sau pretinde bunuri sau servicii necuvenite oferite în scop electoral, fără a fi necesar ca primirea efectivă a acestora să se producă.

Subiectul contravenției prevăzute de art.47/1 este persoana fizică care deține calitatea de alegător. Aceasta înseamnă că subiectul trebuie să aibă drept de vot conform legislației electorale și să participe, în mod potențial, la exercitarea acestuia. În doctrină, un asemenea subiect este calificat drept subiect special al contravenției, întrucât nu orice persoană poate comite fapta prevăzută de norma dată, ci doar acea persoană care are o legătură juridică directă cu procesul electoral – respectiv, statutul de alegător.

Colegiul reține ca fiind eronată și pripită concluzia instanței de fond**,** potrivit căreia procesul-verbal de constatare a contravenției întocmit în privința contravenientului COJOCARI Ion ar fi fost emis în lipsa unor probe pertinente și utile cauzei**.** Instanța de recurs constată că această concluzie nu este susținută de materialul probator administrat, iar instanța de fond ar fi trebuit să analizeze dacă, în raport cu probele administrate și prezentate de agentul constatator, se constată vinovăția contravenientului pentru săvârșirea contravenției reținute – respectiv, *coruperea electorală pasivă*, așa cum a fost descrisă în procesul-verbal.

Reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul de încetarea a procesului contravențional intentat în privința lui COJOCARI Ion în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional. Or, instanța de fond a expus circumstanțele de fapt ale cauzei fără a da o aprecierea acțiunilor și probelor prezentate de către agentul constatator, ba mai mult o simplă invocare a prevederilor legale nu constituie o hotărâre motivată prin prisma art.462 Cod Contravențional, iar temeiurile indicate în hotărârea respectivă, vin în contradicție cu materialele cauzei și circumstanțele stabilite la caz.

16. Instanța de fond a concluzionat că lipsa proceselor-verbale complete de consemnare ar exclude întreg probatoriul rezultat din măsurile speciale de investigație. Această abordare este eronată, întrucât Codul de procedură penală nu cere, pentru utilizarea măsurilor speciale de investigație într-o cauză contravențională, prezentarea întregului dosar al măsurilor, ci doar a actelor relevante admise prin autorizație judiciară conform art.136 alin.(7) Cod de procedură penală. Autorizația dată de judecător *transferă legalitatea*

și autenticitatea materialului rezultat, iar organul constatator nu are obligația de a reconstitui dosarul penal și nici acces la părțile neesențiale ale măsurile speciale de investigație. Legea permite utilizarea „datelor și rezultatelor" măsurilor speciale de investigație, nu exclusiv a proceselor-verbale integrale prevăzute la art.260–261 Cod de procedură penală. Astfel, instanța a aplicat un standard probatoriu excesiv și impropriu pentru procedura contravențională, unde se cere suficiență, iar nu exhaustivitate formală.

În cauza penală conexă măsurile speciale de investigație au fost autorizate prin încheieri motivate ale judecătorului, executate de organul de urmărire penală, consemnate potrivit legii, iar extrasele relevante au fost transmise legal agentului constatator. Aceasta înseamnă că legalitatea măsurilor a fost deja confirmată de un judecător, iar instanța contravențională nu poate repune în discuție o procedură jurisdicțională definitivă.

În materia contravențională, instanța nu poate cere prezentarea *întregului material* al MSI, întrucât acesta conține date din cauze penale distincte. Instanța confundă cerințele de administrare a probelor în faza penală cu cele din faza contravențională**.** Art.93 alin.(4) Cod de procedură penală invocat de instanță reglementează administrarea probelor în *cadrul procesului penal*. Instanța a aplicat aceste exigențe în mod rigid și mecanic, deși procedura contravențională este una mai simplificată, cu un standard probatoriu al „suficienței" și al „convingerii rationale". Conform jurisprudenței CEDO, în cauze nepenale pot fi admise probe indirecte sau derivate, dacă sunt legale și convergente. Obligația de „verificare" nu înseamnă reproducerea măsurilor tehnice, ci confirmarea faptelor relevante prin documente oficiale — ceea ce la dosar exista. Prin urmare, instanța a aplicat un standard probatoriu mai sever decât cel din materia penală, ceea ce contravine principiului proporționalității.

Instanța a apreciat eronat că probele prezentate sunt „simple copii" fără valoare, aceasta este o concluzie neîntemeiată, deoarece copiile depuse au circulat în procedura penală, fiind certificate prin sistemul intern al organelor de urmărire penală, iar transmitea lor agentului constatator s-a făcut în baza autorizației judecătorești. Codul de procedură penală nu impune forma legalizată a probelor provenite din dosare penale, întrucât autenticitatea acestor acte este garantată prin proveniența lor oficială. Instanța nu a identificat niciun indiciu concret care să pună la îndoială veridicitatea acestora. Prin urmare, dubiile instanței sunt pur speculative, nefondate pe elemente obiective.

Astfel Colegiul conchide că instanța a analizat fiecare act procedural izolat, deși legătura între numărul SIM al contestatarului și mesajele recepționate de la aplicația bancară PSB, autorizațiile de MSI, extrasele operatorilor Orange și Moldcell, lipsa oricărei explicații alternative din partea contestatarului, formează un tablou probatoriu complet, coerent și convergent, care depășește standardul necesar în materia contravențională. Neglijarea coroborării reprezintă o omisiune fundamentală de drept.

Rolul instanței contravenționale este să verifice pertinența probelor, nu să reanalizeze cadrul legal al MSI autorizate de judecătorul de instrucție într-un proces penal. Astfel, instanța a depășit limitele competenței sale, punând sub semnul întrebării legalitatea unor măsuri deja validate judiciar.

17. Instanța pretinde că nu poate determina natura juridică și proveniența înscrisului care conține datele de identitate ale lui COJOCARI Ion, motiv pentru care nu l-a apreciat ca probă în sensul provederilor art.425 Cod contravențional. Această concluzie este

eronată, deoarece înscrisul nu este un document izolat, ci este parte integrantă din setul de date furnizate agentului constatator ca rezultat al măsurilor speciale de investigație (MSI) autorizate de judecător. Proveniența este certă și determinabilă, fiind inclus în anexa rezultatelor MSI (f.d. 14), iar agentul constatator nu putea inventa, fabrica sau obține din surse informale un document aflat în dosarul penal nr. *****. Legea nu impune ca înscrisurile rezultate din MSI să poarte ștampile sau semnături clasice, întrucât acestea nu sunt acte administrative sau judiciare, ci extrase tehnice generate automat de furnizorul de comunicații / aplicația bancară. Instanța aplică standarde formale incompatibile cu natura tehnică a probelor electronice.

În virtutea art.136 alin. (7) Cod de procedură penală, instanța penală a autorizat transmiterea și utilizarea datelor obținute prin MSI în procedura contravențională. Aceasta înseamnă că legalitatea și autenticitatea actelor sunt deja certificate prin hotărârea judecătorului care a autorizat MSI, organul constatator nu are dreptul și nici capacitatea să modifice sau să autentifice prin semnături adiționale înscrisuri generate de operatorii telecom sau de aplicația bancară, instanța contravențională nu poate cere elemente formale suplimentare pentru un document tehnic derivat dintr-o măsură judiciară validată. Prin urmare, obligația de autentificare nu revine agentului constatator — autenticitatea este derivată direct din regimul legal al MSI.

Art.94 Cod de procedură penală, impune ca probele să fie „administrate și verificate”, însă verificarea se face prin coroborare, nu prin introducerea unui „sistem de semnături și ștampile”, aceste probe se confirmă prin relevanță și consistență cu alte probe din dosar și nu presupune că un înscris provenit din MSI ar trebui să poarte semnătura unui funcționar de la Moldcell, Orange sau agent constatator. Cerințele instanței introduc un formalism care nu există în lege.

Înscrisul cu datele personale ale contestatarei nu este unic, ci este susținut de evidențele operatorilor de telefonie (Orange, Moldcell) — care asociază SIM-ul cu COJOCARI Ion, extrasele privind traficul de date (f.d. 14) — care arată utilizarea activă a aplicației PSB de pe acel număr *****, SMS-urile primite din partea aplicației bancare PSB — zece mesaje confirmate prin date tehnice și utilizarea SIM-ului în dispozitivul atribuit contestatarului. Toate acestea confirmă proveniența documentului, legătura directă cu persoana vizată, și imposibilitatea ca acest înscris să fie unul „întâmplător” sau „fără autor”. Astfel, înscrisul este verificat în sensul art.94 Cod de procedură penală, chiar dacă nu poartă semnătură olografă.

Instanța afirmă că există „dubii rezonabile” cu privire la temeinicia învinuirii, pe motiv că nu cunoaște proveniența înscrisului. Această apreciere este contrară realității, contrară probelor existente și contrară logicii, or nu există nicio dovadă care să pună în discuție autenticitatea înscrisului, în schimb, există o serie de probe tehnice care îl confirmă.

Din extrasul MSI (f.d. 14) rezultă clar că COJOCARI Ion utiliza numărul de telefon *****, SIM-ul era instalat în dispozitivul pe care îl folosea persoana în cauză, aplicația PSB a fost accesată de pe acel dispozitiv, au fost recepționate *zece SMS-uri de la PSB*, ceea ce implică existența unui cont, o formă de interacțiune și recepționarea unor operațiuni

financiare, însă instanța a ales să ignore această probă solidă, înlocuind analiza tehnică cu presupuneri formaliste.

18. Prin urmare Colegiul penal apreciază că instanța de fond eronat a aplicat dispozițiile legale privind aprecierea și admisibilitatea probelor, în special referitor la excluderea nejustificată a înscrisului (fila cu datele personale ale contestatarului), precum și la ignorarea rezultatelor provenite din măsurile speciale de investigație (MSI). În susținerea acestor critici, se invocă jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO).

Potrivit hotărârii *Khan c. Regatul Unit (2000),* CEDO a reiterat că „admisibilitatea probelor este de competența exclusivă a instanțelor naționale", iar Convenția nu impune cerințe formale precum semnătura, ștampila sau alte elemente exterioare ale unui înscris. Esențial este ca partea să poată contesta proba, instanța să o analizeze în contextul tuturor probelor. Instanța de fond a exclus înscrisul analizat doar pe baza lipsei unor formalități materiale care nu sunt cerute de lege. Această excludere formalistă contravine standardului CEDO stabilit în cauza Khan.

În cauzele *Schenk c. Elveția (1988) și Bykov c. Rusia (2009),* CEDO a decis că nu există o regulă a excluderii probelor chiar și atunci când acestea ridică probleme de legalitate, atât timp cât sunt coroborate cu alte elemente, partea are posibilitatea efectivă de a le contesta, procesul rămâne echitabil. În prezenta cauză, probele rezultate din MSI sunt perfect legale și autorizate judiciar, iar contestatoarea a avut posibilitatea de a le combate. Așadar, cu atât mai mult nu se justifică excluderea lor pentru motive pur formale.

În cauza *P.G. și J.H. c. Regatului Unit (2001),* Curtea a stabilit că datele electronice și tehnice sunt prin natura lor lipsită de elemente olografe de autentificare, însă sunt probe valide și pot fundamenta o hotărâre dacă sunt coroborate. În cauza *Heglas c. Republica Cehă (2007),* CEDO a recunoscut forța probatorie deosebită a datelor telecom.

Potrivit cauzelor *Doorson c. Olanda (1996) și Van Mechelen și alții c. Țările de Jos (1997),* instanța este obligată să analizeze ansamblul probelor, nu fiecare element în mod izolat. În speță, instanța de fond a analizat înscrisul separat, ignorând rezultatele MSI, extrasele operatorilor, traficul de date, SMS-urile PSB, lipsa oricărei explicații alternative din partea contestatarului. Această analiză fragmentată contravine principiului de evaluare holistică prevăzut de CEDO.

Din jurisprudența citată rezultă clar că forma externă a documentului nu poate constitui motiv de excludere, dacă proveniența este determinabilă (*Khan, P.G. și J.H.*), datele tehnice sunt probe de încredere și pot fundamenta o hotărâre (*Heglas*), probe chiar mai contestabile sunt admisibile, dacă nu afectează echitatea procesului (*Schenk, Bykov*) și instanța trebuie să realizeze o analiză coroborată și globală a probelor, nu izolată (*Doorson, Van Mechelen*).

Instanța de fond a ignorat aceste principii obligatorii și a exclus o probă legală și relevantă pe motive pur formale, neprevăzute de lege și contrare jurisprudenței CEDO.

În aserțiunea dată, Colegiul penal notează că, instanța de fond s-a limitat la un formalism excesiv**,** omițând să examineze în mod efectiv relevanța probelor în raport cu fapta reținută, ceea ce impune reanalizarea cauzei prin prisma exigențelor unei motivări temeinice și complete.

19. Astfel, soluția instanței este eronată, deoarece aceasta a formulat o concluzie bazată pe o evaluare incompletă și eronată a probelor, ceea ce a condus la adoptarea unei soluții insuficient fundamentate și argumentate. Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor.

În consecință, Colegiul penal reține că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de agentul constatator și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de fond urmează să procedeze la o evaluare completă, efectivă și multiaspectuală a tuturor circumstanțelor ce caracterizează fapta imputată, examinând în mod real și integral probele administrate de agentul constatator, conform cerințelor legii procesuale contravenționale.

Instanța urmează să stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, prin raportare la materialele dosarului și la contextul factologic reținut, fără a se limita la o analiză formală sau abstractă a actului constatator. Această abordare este necesară cu atât mai mult cu cât instanța de fond, în prima judecare a cauzei, nu a procedat la examinarea temeinică a probatoriului, omițând să evalueze pertinent fapta imputată și să motiveze soluția pronunțată sub aspectul elementelor constitutive ale contravenției. *În mod nejustificat, soluția s-a rezumat la constatarea lipsei faptei contravenționale, fără o analiză temeinică a fondului cauzei, concluzie care a fost criticată și desființată de instanța ierarhic superioară*.

În consecință, rejudecarea trebuie să asigure o verificare reală, riguroasă și completă a probelor administrate, astfel încât instanța să poată determina, pe baza situației de fapt corect stabilite, dacă fapta imputată întrunește elementele constitutive ale contravenției.

Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional, or instanța face referire la faptul că de către agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a fost respectate prevederile art.425 Cod contravențional, *omițând să motiveze dacă aceste încălcări afectează în mod esențial fondul cauzei în situația în care la materialele cauzei sunt anexate probe pertinente, utile și concludente.*

Colegiul penal mai reține că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de agentul constatator și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual. În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

20. Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr.36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr.49684/99, parag.30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare”.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator Ion TĂNASE, a casa Hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-173/2025 din 15 septembrie 2025 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

21. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de agentul constatator Ion TĂNASE.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-173/2025 din 15 septembrie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 448016 din 11.04.2025 în privința lui **COJOCARI Ion** în temeiul art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Ion BULHAC**

Vitalie BUDECI